

UNIT 2

Dagelijkse taken

HOOFDSTUK 4

Ochtendroutine

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

1 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en beantwoord de vragen.

1 Julie heeft een zware nachtshift achter de rug. Waardoor?

..... Meneer Lammens lag de hele nacht te zingen in zijn bed. Hij heeft de hele afdeling
..... wakker gehouden.

2 Hoe viel meneer Lammens uiteindelijk toch in slaap?

..... Uiteindelijk werd hij zelf ook moe.

3 Bij wie heeft Mevrouw Janssens heeft een afspraak?

..... Ze heeft een afspraak bij de tandarts.

4 Wat neemt Meneer Lammens gewoonlijk als ontbijt?

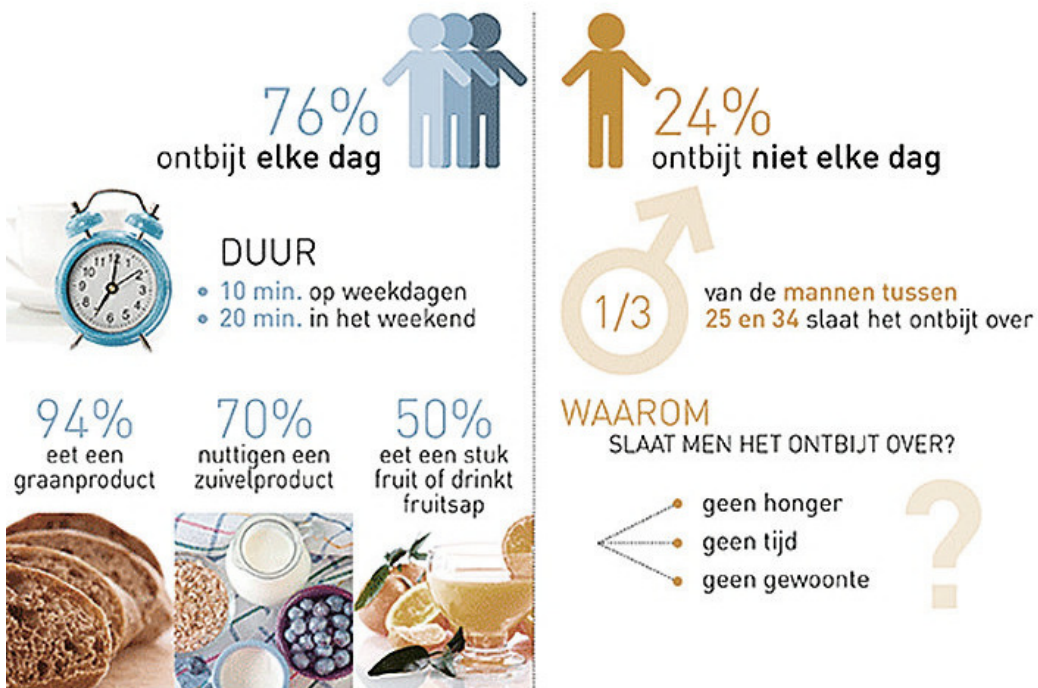
..... Gewoonlijk neemt hij als ontbijt twee sneetjes grof brood, zonder korst.

5 Wat neemt meneer Lammens bij zijn koffie?

..... Hij neemt een pilletje.

Het ontbijt doorgelicht

Gezondheidsvoordelen

© Food in action 2013
www.foodinaction.com

Referenties
Gezondheidsindicatoren van het Brussels Gewest, 2010. Grote Belgische Ontbijtenquête, 2012. Gebaseerd op Timlin M.T. et al., Nutr Rev., 2007; 65: 263-81.

Beantwoord de vragen over de infografiek.

- 1 24% van de Belgen ontbijt niet dagelijks. Waarom slaan zij het ontbijt over? Ontbijt jij elke ochtend? Waarom wel/niet?

...Ze hebben geen honger of geen tijd of het is geen gewoonte.....

...Ik ontbijt (niet) elke ochtend, want.....

- 2 Wanneer nemen Belgen het meest tijd voor hun ontbijt: tijdens de week of in het weekend?

...Belgen nemen het meest tijd voor hun ontbijt in het weekend.....

- 3 Wat eet de Belg meestal als ontbijt: een graanproduct, zuivelproduct en/of fruit? Kan je zelf een voorbeeld geven van dit product?

...De Belg eet meestal een graanproduct zoals brood als ontbijt.....

- 4 70% van de Belgen nuttigt een zuivelproduct als ontbijt. Welk synoniem voor 'zuivelproduct' vind je in de grafiek? Geef zelf drie voorbeelden van zuivelproducten.

...Het wordt ook wel een 'melkproduct' genoemd. Voorbeelden van dit soort product zijn:

...melk, kaas en yoghurt.....

- 5 Heb jij dezelfde ontbijtgewoontes als de Belgen? Hoe lang ontbijt jij en wat eet je als ontbijt?

...Ja, ik heb dezelfde ontbijtgewoontes. / Nee, ik heb niet dezelfde ontbijtgewoontes.....

...Ik ontbijt ... minuten en ik eet
.....

TIP: Zie Unit 3 Hoofdstuk 1-5.

Oefening 3.1 Het ontbijt.

Plaats de voedingsmiddelen uit de volgende kader in de juiste kolom.

granola – appelsien – krabsalade – spek – confituur – kaas – makreel – perzik – cornflakes – aardbei – kalfsworst – melk – muesli – toast – banaan – salami – ei – hesp – yoghurt – preparé – smeerkaas – kriek – grof brood – kippenwit

ZUIVELPRODUCT	GRAANPRODUCT	VLEES	VIS	FRUIT
kaas	granola	spek	krabsalade	appelsien
melk	cornflakes	kalfsworst	makreel	confituur
ei	muesli	salami		perzik
yoghurt	toast	hesp		aardbei
smeerkaas	grof brood	preparé		banaan
		kippenwit		kriek

TIP: Sommige woorden worden **enkel** in België gebruikt en zijn dus geen Standaardnederlands. Vergelijk:

VLAAMS (België)

confituur
kriek
appelsien
hesp
preparé
grof brood

STANDAARDTAAL (België en Nederland)

jam
(zure) kers
sinaasappel
ham
filet américain
bruin brood

TIP: Zie Unit 3 Hoofdstuk 1-5.

Oefening 3.2 Voedingsmiddelen.

Welke voedingsmiddelen zie je? Plaats de woorden uit de volgende kader bij de juiste afbeelding en schrijf er ook telkens het artikel bij.

spiegelei – yoghurt – confituur – hesp – kaas – koffie – grof brood – salami – roerei

..... de salami

..... de koffie

..... het grof brood

..... de yoghurt

..... het roerei

..... de hesp

..... de kaas

..... het spiegelei

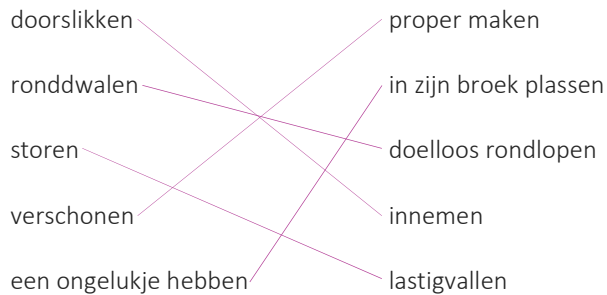

..... de confituur

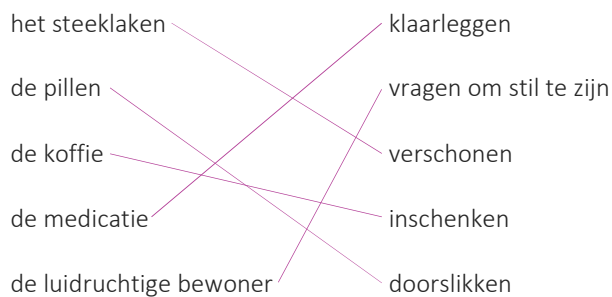

Oefening 3.3 De nachtdienst.

Wat is de betekenis van ... ? Maak juiste combinaties.

Wat doe je met ... ? Maak juiste combinaties.

Oefening 4 Het gebruik van 'er'.

ER		
GEBRUIK	BETEKENIS	VOORBEELD
ER als plaatsaanduiding	ER vervangt de woorden HIER en DAAR en verwijst dus naar een plaats die bekend is in de context. ER van plaats kan nooit aan het begin van de zin staan.	<i>Kom je vaak <u>in Brussel</u>? Ja, mijn broer woont <u>er/daar</u>.</i> <i>Werk je graag bij <u>dit woonzorgcentrum</u>? Ja, ik werk <u>er/hier</u> heel graag.</i>
ER met een telwoord	ER komt in de plaats van een substantief na een woord van hoeveelheid (een getal of weinig, veel, geen). ER met een telwoord kan nooit aan het begin van de zin staan.	<i>Hoeveel <u>kinderen</u> heb jij? Ik heb <u>er twee</u>. (er vier = vier kinderen)</i> <i>Hoeveel <u>katten</u> heb jij? Ik heb <u>er geen</u>. (er geen = geen katten)</i>

ER met een propositie	<p>De pronomina voor dingen (hem, het, ze) kunnen niet met een prepositie gecombineerd worden. In de plaats gebruiken we ER.</p> <p>ER staat direct achter het eerste verbum, de prepositie staat bij de eindgroep.</p> <p>Als ER en de prepositie naast elkaar staan, worden ze één woord.</p>	<p><i>Het geld zit <u>in mijn portemonnee</u>.</i> → <i>Het zit <u>erin</u>.</i></p> <p><i>Het boek ligt <u>op de tafel</u>.</i> → <i>Het ligt <u>erop</u>.</i></p> <p><i>Jan kijkt <u>naar de sterren</u>.</i> → <i>Hij kijkt <u>ernaar</u>.</i></p> <p><i>Ik heb gisteren lang <u>naar de televisie</u> gekeken.</i> → <i>Ik heb <u>er</u> gisteren lang <u>naar</u> gekeken.</i></p>						
LET OP!	<p>De volgende preposities veranderen van vorm als ze samen met ER worden gebruikt:</p> <table border="0" style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>met</td> <td>tot</td> </tr> <tr> <td>van</td> <td>naar (plaats)</td> </tr> <tr> <td>uit (afkomst)</td> <td></td> </tr> </table>	met	tot	van	naar (plaats)	uit (afkomst)		<p><i>Ik teken <u>met een potlood</u>.</i> → <i>Ik teken <u>ermee</u>.</i></p> <p><i>Behoor jij <u>tot die groep</u>?</i> → <i>Behoor jij <u>ertoe</u>?</i></p> <p><i>Wie heeft je <u>naar het werk</u> gebracht?</i> → <i>Mijn broer heeft me <u>erheen/ernaartoe</u> gebracht.</i></p> <p><i>Komt Khadija <u>van/uit Marokko</u>?</i> → <i>Ja, zij komt <u>ervandaan</u>.</i></p>
met	tot							
van	naar (plaats)							
uit (afkomst)								

ER als plaatsaanduiding: Herschrijf de zinnen met ER (of HIER of DAAR).

Voorbeeld: Ze werkt graag **in het woonzorgcentrum**. → Ze werkt **er** graag.

1 Je kunt ontbijten in de refter.

.....*Je kunt er ontbijten.*.....

2 De zorgkundigen gingen eens kijken op de afdeling.

.....*De zorgkundigen gingen er eens kijken.*.....

3 Hij moet om drie uur in de tandartspraktijk zijn.

.....*Hij moet er om drie uur zijn.*.....

4 Ik koop mijn ontbijt elke ochtend bij die broodjeszaak op de hoek.

.....*Ik koop er mijn ontbijt elke ochtend.*.....

5 Het woonzorgcentrum ligt vlakbij de dierentuin.

.....*Het woonzorgcentrum ligt er vlakbij.*.....

ER met een telwoord: Geef een antwoord op de vraag en gebruik ER. Voeg de informatie die tussen haakjes staat toe.

Voorbeeld: *Hoeveel **eieren** at Jos? (twee)* → *Hij at **er** twee.*

- 1 Hoeveel boterhammen heeft meneer Lammens vandaag gegeten? (geen)
 ... *Nee, hij heeft er geen gegeten.*.....
- 2 Hoeveel sneetjes smeert zorgkundige An? (twee)
 ... *Nee, hij smeert er twee.*.....
- 3 Hoeveel potjes yoghurt at meneer Lammens? (één)
 ... *Hij at er één.*.....
- 4 Waren er veel mensen? (ongeveer twintig)
 ... *Er waren er ongeveer twintig.*.....
- 5 Heb je alle bewoners stil gekregen? (een paar)
 ... *Ik heb er een paar stil gekregen.*.....

Prepositioneel ER: Geef een antwoord op de vraag en vervang in je antwoord de vetgedrukte woorden door ER.

Voorbeeld: *Smeert Jos confituur **op zijn boterham**?* → *Ja, hij smeert **er** confituur **op**.*

- 1 Is zorgkundige Julie blij dat ze **naar het andere team** mag?
 ... *Ja, zij is blij dat hij **ernaartoe** mag.*.....
- 2 Heeft zorgkundige Julie afgezien **met het vervelende gedrag van meneer Lammens**?
 ... *Ja, zij heeft ermee **afgezien**.*.....
- 3 Kreeg meneer Lammens het deuntje **uit zijn hoofd**?
 ... *Nee, hij kreeg het deuntje **er niet uit**.*.....
- 4 Wat doet meneer Lammens **op zijn boterham**?
 ... *Hij doet er kaas **op**.*.....
- 5 Heeft zorgkundige An **in het zorgdossier** gekeken?
 ... *Ja, zij heeft erin **gekeken**.*.....

TIP: Zie Unit 3 Hoofdstuk 1-5.

Oefening 5 Nachtelijk gedrag.

Situatie: Je bent zorgkundige in een woonzorgcentrum en je hebt net de nachtdienst gedaan. Vijf bewoners hadden de voorbije nacht een probleem:

- 1 Maria vroeg om een slaappil.
- 2 Jef heeft vier keer een ongelukje gehad.
- 3 Luciënne dwaalde rond in de gang.
- 4 Paul heeft de hele nacht gezongen.
- 5 Frederik had honger en vroeg om een boterham.

Wat schrijf je in het zorgdossier? Vorm zinnen met de woorden tussen haakjes, vervoeg de verba (perfectum) en vervang de vetgedrukte woorden door ER.

Voorbeeld: *Helena wilde gelakte nagels. Ze gaf nagellak en ik ... (haar nagels lakken **met nagellak**)*
 → *Ik heb haar nagels **ermee** gelakt.*

- 1 Maria vroeg om een slaappil, dus ik ... (haar twee **slaappillen** geven)
 heb er haar twee gegeven......
- 2 Ik had Jef een propere doek omgedaan, maar hij ... (nog drie keer **in zijn doek** plassen)
 heeft er nog drie keer in geplast......
- 3 Luciënne kwam uit haar bed om rond te dwalen in de gang. Ik ... (haar weer **in bed** leggen)
 heb haar er weer in gelegd......
- 4 Paul heeft de hele nacht gezongen. Hij ... (iedereen wakker houden **met zijn gezang**)
 heeft er iedereen mee wakker gehouden......
- 5 Frederik had honger en vroeg om een boterham. Ik ... (geen **boterham** smeren), want het was bijna ochtend en tijd voor het ontbijt.
 heb er geen gesmeerd......

Oefening 6 Rollenspel. Briefing na de nachtdienst

Situatie: Je bent zorgkundige in een woonzorgcentrum en je hebt net de nachtdienst gedaan. Je geeft een briefing aan je collega die de ochtenddienst doet.

Gebruik bij de briefing de woorden uit de volgende kader.

een ongelukje – verschoenen – rondwalen – in bed leggen – zingen – vragen om stil te zijn – medicatie – klaarleggen

Bewoner X heeft deze nacht een ongelukje gehad. Ik heb zijn steeklaken verschoond. Bewoner Y dwaalde rond in de kamers van de andere bewoners. Ik heb hem in zijn bed gelegd. Bewoner Z zong de hele nacht. Ik heb hem gevraagd om stil te zijn. Ik heb de medicatie voor alle bewoners van afdeling Z klaargelegd.

2 Eindtest

Vul de gaten in met woorden uit dit hoofdstuk en beantwoord de vragen met ER.

1 Hoeveelsneetjes..... brood eet u? (twee)

...Ik eet er twee.....

2 Doet u boter op uw boterham?

...Ja, ik doe er boter op.....

3 Doet umelk..... in uw koffie?

...Ja, ik doe er melk in.....

4 Neem maar een flinkeslok..... water. Dan kunt u die pillen makkelijker

.....doorslikken.....

5 Heeft u al eens in derefter..... ontbeten?

...Ja, ik heb er al ontbeten.....